

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Építészet a turizmusban

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	„Babeş-Bolyai” Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Földrajz
1.3. Intézet	Magyar Földrajzi Intézet – Gyergyószentmiklósi Kihelyezett Tagozat
1.4. Szakterület	Turizmusföldrajz
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Turizmusföldrajz magyar nyelven, Gyergyószentmiklóson
1.7. Képzési forma	nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	A turizmus és a turisztikai ágazat gazdaságtana	A tantárgy kódja	GLM2304				
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	dr. Horváth Alpár egyetemi adjunktus						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Horváth Alpár egyetemi adjunktus						
2.4. Tanulmányi év	2	2.5. Félév	4	2.6. Értékelés módja	K	2.7. Tantárgy típusa	Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórás szám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					15
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek: terepi megfigyelések tanulmányi kirándulásokon					-
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórás száma					69
3.8. A félév összórás száma					125
3.9. Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	A megelőző félévekben oktatott tantárgyak keretében megszerzett ismeretek elősegítik az új fogalmak megalapozását, valamint a turizmus gazdasági kapcsolatrendszerének szerkezetére és működésére vonatkozó ismeretek rendszerezését (<i>Általános turizmusföldrajz, Románia regionális földrajza, Kontinensföldrajz. Európa, Humánföldrajz</i>).
4.2. Kompetenciabeli	A korábban tanult tantárgyak keretében megszerzett ismeretek alkalmazása, valamint kapcsolatok kialakítása az ismerős és az új tananyagtartalmak között. A tér antropikus elemeinek földrajzi elemzésére való képesség.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Számítógéppel/lappal felszerelt terem, videó kivetítő és megfelelő szoftver (Power Point, képeket és dokumentumokat megtekintő programok), internet-kapcsolat
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Számítógéppel/lappal felszerelt terem, videó kivetítő és megfelelő szoftver (Power Point, képeket és dokumentumokat megtekintő programok), internet-kapcsolat

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<p>K1. A turisztikai szempontból hasznosítható építészeti potenciállal rendelkező területek és objektumok azonosítása.</p> <p>K2. A turizmusban használt főbb építészeti típusok leírása és értelmezése.</p> <p>K3. Az építészeti örökség integrálása turisztikai útvonalakba és termékekbe.</p> <p>K4. Az építészet, a táj és a turisztikai tevékenység közötti funkcionális kapcsolat elemzése.</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>TK1. A szakmai feladatok precíz és felelősségteljes ellátása.</p> <p>TK2. A csapatmunkához szükséges technikák alkalmazása, valamint a szakmai kommunikáció gyakorlása.</p> <p>TK3. Az akadémiai és szakmai etika betartása.</p>

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	<p>A hallgatók olyan ismereteket szereznek, amelyek révén képesek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az építészet szerepének magyarázatára, mint antropikus turisztikai erőforrás a turizmusföldrajz keretében; - a turisztikai szempontból jelentős főbb építészeti stílusok (városi, vidéki, vallási, védelmi) leírására; - a turizmusban hasznosítható építészeti örökségtípusok azonosítására; - az építészet, a táj és a turisztikai térszervezés közötti kapcsolat megértésére.
Képességek	<p>A tantárgy elvégzése után a hallgató képes lesz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - egy adott területen található, turisztikai potenciállal rendelkező építészeti objektumok azonosítására és elemzésére; - a városi és vidéki építészeti örökség turisztikai értékének értékelésére; - építészeti látnivalók tematikus turisztikai útvonalakba és körutakba történő integrálására; - az építészet alkalmazására a turisztikai desztinációk megkülönböztető elemként és vonzerejének növelésére; - földrajzi és interdiszciplináris elemzési módszerek alkalmazására a turisztikai építészet vizsgálatában.
Felelősség és önállóság	<p>A tantárgy befejezésekor a hallgató bizonyítja, hogy képes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - önállóan és csapatban dolgozni az építészet turisztikai hasznosítására irányuló elemzések és alkalmazott projektek megvalósításában; - betartani az építészeti örökség megőrzésének, védelmének és fenntartható hasznosításának alapelveit; - szakszerű és megalapozott módon kommunikálni az építészet mint turisztikai erőforrás témakörébe tartozó szakmai információkat; - szakmai és etikai felelősséget tanúsítani az építészeti örökség felhasználása és népszerűsítése során.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>Az építészet elemzésének és hasznosításának képességének elsajátítása, mint antropikus turisztikai erőforrás a turisztikai fejlesztésekben és tevékenységekben.</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> - az építészet szerepének megértése a turizmus fejlesztésében; - a turizmus szempontjából releváns építészeti stílusok felismerése; - az építészet alkalmazása tematikus turisztikai útvonalak és körutak kialakításában.

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Az építészet mint antropikus turisztikai erőforrás	Interaktív előadás, problémafelvetés, magyarázat	2 óra
Az építészet – táj – földrajzi tér kapcsolatrendszer	Interaktív előadás, problémafelvetés, magyarázat	2 óra
Turisztikai szempontból releváns építészeti stílusok	Interaktív előadás, problémafelvetés, magyarázat	2 óra
Városi építészeti örökség	Interaktív előadás, problémafelvetés, magyarázat	2 óra
Hagyományos vidéki (falusi) építészet	Interaktív előadás, problémafelvetés, magyarázat	2 óra
Vallási építészet a turizmusban	Interaktív előadás, problémafelvetés, magyarázat	2 óra
Védelmi jellegű építészet (várak, erődítmények, kastélyok)	Interaktív előadás, problémafelvetés, magyarázat	2 óra
Civil és történeti építészet	Interaktív előadás, problémafelvetés, magyarázat	2 óra
Kortárs építészet és városi turizmus	Interaktív előadás, problémafelvetés, magyarázat	2 óra
Történeti épületek funkcionális átalakítása (újrahasznosítása)	Interaktív előadás, problémafelvetés, magyarázat	2 óra
☑ Építészeti tematikájú útvonalak és körutak	Interaktív előadás, problémafelvetés, magyarázat	4 óra
Az építészet szerepe a turisztikai desztinációk arculatának és márkájának kialakításában	Interaktív előadás, problémafelvetés, magyarázat	4 óra
<p>Könyvészet</p> <p>Gombrich, E. H. (1983). <i>A művészet története</i>. Budapest: Gondolat Kiadó</p> <p>Hollingsworth, M. (1995). <i>Művészetek világtörténete. Építészet – festészet – szobrászat</i>. Budapest: Akadémiai Kiadó. https://real-eod.mtak.hu/16068/1/504_998.pdf</p> <p>Horváth, A. (2020). Örökségvédelem és múzeumi attrakciófejlesztés a miklósvári Kálnoky-kastélyban. <i>Turisztikai és Vidékfejlesztési Tanulmányok (Tourism and Rural Development Studies)</i>, 5(4), 5-28. https://doi.org/10.15170/TVT.2020.05.04.01</p> <p>Horváth, A. & Nagy, B. (2021). „Nemesi” turizmus Háromszéken? <i>Turisztikai és Vidékfejlesztési Tanulmányok (Tourism and Rural Development Studies)</i>, 6(4), 28-50. https://doi.org/10.15170/TVT.2021.06.04.03</p> <p>Irimiás, Anna (2018). <i>Az örökségturizmus menedzsmentje</i>. Budapest: Akadémiai Kiadó. DOI: 10.1556/9789634542285</p> <p>Jászberényi, Melinda (szerk.). <i>A kulturális turizmus sokszínűsége</i>. Budapest: Akadémiai Kiadó. https://mersz.hu/jaszberenyi-a-kulturalis-turizmus-sokszinusege/</p> <p>Jászberényi, Melinda – Boros, Kitti – Miskolczi, Márk (szerk.). <i>Vonzófejlesztés a kulturális és aktív turizmusban</i>. Budapest: Akadémiai Kiadó. DOI: 10.1556/9789634548041</p> <p>Kovács, András (2007). <i>Épületek emlékezete. Nevezetes épületek Erdélyben</i>. Budapest: L'Harmattan Kiadó.</p> <p>Lőrincz Katalin (szerk.) (2025). <i>Úti cél és élettér: A fenntartható városi turizmus kézikönyve</i>. Budapest – Veszprém: Akadémiai Kiadó – Pannon Egyetemi Kiadó.</p> <p>Lista Patrimoniului Mondial UNESCO: https://whc.unesco.org/en/list</p> <p>Programul Național de Castele și Cetăți (din Ungaria): https://nkvp.hu/</p> <p>Puczko, L. & Rátz, T. (2011). <i>Az attrakciótól az élményig. A látogatómenedzsment módszerei</i>. Budapest: Akadémiai Kiadó</p> <p>Rute culturale în programul România Atractivă: https://romania-attractiva.ro/</p> <p>Rutele culturale ale Consiliului European: https://www.coe.int/en/web/cultural-routes</p> <p>UNESCO - ICCROM - ICOMOS - IUCN (2013). <i>Managing World Cultural Heritage. World Heritage Resource Manual</i>. Paris. https://whc.unesco.org/en/managing-cultural-world-heritage/</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Az építési tevékenységre és a műemlékek védelmére vonatkozó jogszabályok	Heurisztikus beszélgetés, vita	2 óra

Régészet és építészettörténet	Heurisztikus beszélgetés, vita	2 óra
Az építészeti stílusok azonosítása és osztályozása	Heurisztikus beszélgetés, vita	4 óra
A vallási emlékek turisztikai értékének elemzése (kápolnák, templomok, székesegyházak, mecsetek, zsinagógák; temetők és funeráris építmények)	Heurisztikus beszélgetés, vita	4 óra
Stratégiai és lakófunkciójú műemlékek (várak, erődítmények, kastélyok, paloták, kúriák és kúlaházak)	Heurisztikus beszélgetés, vita	4 óra
Ipari és műszaki műemlékek	Heurisztikus beszélgetés, vita	4 óra
Tematikus építészeti útvonalak kidolgozása	Heurisztikus beszélgetés, vita	4 óra

Könyvészet

Karczag, Ákos – Szabó, Tibor (2012). Erdély, Partium és Bánság erődített helyei. Várak, várkastélyok, városfalak, templomvárak, barlangvárak, sáncok és erődítmények a honfoglalástól a 19. század végéig. Semmelweis Kiadó.

LEGE nr. 50 din 29 iulie 1991 (*republicată*) privind autorizarea executării lucrărilor de construcții. *Monitorul Oficial* nr. 933 din 13 octombrie 2004.

LEGE nr. 422 din 18 iulie 2001 (**republicată**) privind protejarea monumentelor istorice. *Monitorul Oficial* nr. 938 din 20 noiembrie 2006. <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocument/178832>

Lista Patrimoniului Mondial UNESCO: <https://whc.unesco.org/en/list>

Rute culturale în programul România Atractivă: <https://romania-attractiva.ro/>

Rutele culturale ale Consiliului Europei: <https://www.coe.int/en/web/cultural-routes>

Transylvania Nostra Journal: <https://transsylvania-nostra.eu/en/tna/about-tna>

UNESCO - ICCROM - ICOMOS - IUCN (2013). *Managing World Cultural Heritage. World Heritage Resource Manual*. Paris. <https://whc.unesco.org/en/managing-cultural-world-heritage/>

Várak és erődített helyek a Kárpát-medencében. <https://varak.hu/kezdolap>

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- a tantárgy tartalma szoros összefüggésben van más hazai és külföldi egyetemeken hasonló jellegű tananyagaival.
- a szakterület reprezentatív munkáltatóinak véleménye alapján a tanulmányi programhoz igazodó tanterv szerkezete és tartalma átfogó, pontos és hatékony.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A szakirodalomból és az elemzett területek valóságából származó információk azonosítása és helyes értelmezése.	Írásbeli felmérés	50%
10.5 Szeminárium / Labor	A szemináriumok látogatása és aktív részvétele, a szemináriumok során elhangzott felszólalások minőségével együtt.	Időközi és végső írásbeli és szóbeli felmérések	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az értékelési kritériumok sokfélesége és összetettsége miatt a tanuló többféle tevékenységben vesz részt a félév során, hogy a számszerűsített tevékenységek összessége képet és értékelést nyújtson az elért szintről. Ebből a tárgyból legalább 5 (öt) pontot kell elérni. Az adható pontszámok 1 (egy) és 10 (tíz) között vannak. A vizsga írásbeli és 120 percig tart.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

Kitöltés
időpontja:
2026.04.22.

Előadás felelőse:
dr. Horváth Alpár egyetemi adjunktus

Szeminárium felelőse:
dr. Horváth Alpár egyetemi adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2026.04.30.

Intézetigazgató:
dr. Máthé Csongor egyetemi adjunktus

---

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.